

I Købstæderne uden for Kjøbenhavn bestaar Kirkeinspektionen af Sognepræsten, Byfogden og et af Byraadet blandt dets egne Medlemmer valgt Medlem, jfr. Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26de Maj 1868 § 17. Kirkeværgen vælges af Kirkeinspektionen med Stiftsøvrighedens Approbation, men har som Regel ikke Sæde i Kirkeinspektionen.

I Handelspladserne og paa Landet gælde ingen almindelige Regler om Styrelsen af de Kirker, der eje sig selv, men Forholdet er ordnet særskilt for hvert Tilfælde. Sognepræsten er dog overalt Formand i Bestyrelsen, og hvad særlig de nyopførte Sogne-, Distrikts- og Fialkirker paa Landet angaar, er der i Reglen af Ministeriet approberet særlige Regulatorer for disses Styrelse, hvorefter Bestyrelsens Medlemmer vælges af Menigheden.

Naar Menighedsraad oprettes, vil det være naturligt — hvor ikke særlige Forhold gøre sig gældende, jfr. ovenfor samt Bemærkningerne til § 21 — at henlægge den umiddelbare Styrelse af samtlige disse Kirkers Anliggender, der nu tilkommer Kirkeinspektionerne og Kirkernes Bestyrelse, til disse Raad, dog saaledes, at Tilsynet ikke dannes af Menighedsraadene in pleno, hvad det kunde blive et for langsomt og besværlig virkende Maskineri, men af den Præst, der er Menighedsraadets Formand, og to af Menighedsraadet af dets egen Midte valgte Medlemmer. Hovedforandringen i Tilsynets Sammensætning vil altsaa bestaa deri, at Kommunalbestyrelserne fremtidig ikke faa nogen Indflydelse herpaa i Kjøbenhavn og i Købstæderne, og at for Købstædernes Vedkommende Byfogeden ophører med at være født Medlem af Tilsynet; men dette synes at maatte være en ligefrem Konsekvens af Gennemførelsen af Kirkens Selvstyre gennem Menighedsraadene. Der er ikke længere den Nødvendighed som tidligere for at ty til en anden Repræsentation for at faa de her omhandlede Valg foretagne, og den Interesse, som denne anden Repræsentation i og for sig kan have i at have Indseende med Kirkens Anliggender — navnlig af Hensyn til Varetagelsen af Skatteborgernes Interesser — kan fyldestgøres ad anden Vej, jfr. nedenfor Bemærkningerne til § 16.

Bestemmelsen om, at Menighedsraadet i det Landdistrikt eller Landsogn, der har Kirke fælles med Købstaden, skal have Ret til at vælge et Medlem af sin egen Midte til at tiltræde Tilsynet, er foranlediget ved Højesterets Dom af 8de December 1896

(Højesterets Tidende 1896 S. 618). Medens det efter Ministeriets tidligere Praksis var antaget, at der ikke vilde kunne paalignes et Landdistrikts eller Landsogns Beboere noget Bidrag til Købstadkirken, idet man ansaa deres Forpligtelse over for Kirken udtømt med den dem paahvilende Forpligtelse til at yde Tiende til denne, statueredes det ved den anførte Dom, at der manglede en *almindelig* Hjemmel til at fritage Beboerne af de Landdistrikter, der ere henlagte til en Købstadkirke, for den Sognemændene efter Lovens 2—22—64 paahvilende Forpligtelse til at yde Kirken Tilskud, naar denne ikke kan hjælpe sig med sin egen Indkomst. Ligesom dette Forhold altsaa giver Landdistriktet et berettiget Krav paa at være repræsenteret i Tilsynet, saaledes synes det overhovedet at kunne have Krav herpaa efter den dog ret indgribende Virksomhed i Kirkens Anliggender, der ved Forslaget tillægges Tilsynet.

Endnu skal gøres nogle Bemærkninger om denne Paragrafs Regler om Valg af Kirkeværgen, med hvilken Stilling Hvervet som Kirkens Kasserer — i Overensstemmelse med, hvad der formentlig allerede nu finder Sted — tænkes forbundet. Som Hovedregel er det forudsat, at det ene af de Medlemmer af Tilsynet, der vælges af Menighedsraadet, beskikkes til at overtage denne Post. Denne Hovedregel bør imidlertid ikke være mere bindende, end at der for Menighedsraadet bør være let Adgang til at gøre Undtagelse fra den ved at beslutte Ansættelsen af en Mand, der staar uden for Menighedsraadet og Tilsynet, til Kirkeværgen og Kasserer, hvad navnlig ogsaa Hensynet til de særlige Egenskaber, der maa kræves af denne Mand, og som ikke altid kunne forudsættes at være til Stede hos dem, der vælges til Medlemmer af Menighedsraadet, nødvendiggør. Kun har man ment ikke at burde gøre Overtagelsen af Hvervet til tvunget Ombud for andre end Menighedsraadets Medlemmer, hvad imidlertid næppe vil volde nogen Vanskelighed. I Kjøbenhavn og Købstæderne, hvor denne Adgang til at vælge Mænd uden for Menighedsraadet til Kirkeværgen antages hyppigst at ville blive benyttet, har dette Hverv altid været betragtet som et Æreshverv, og de, paa hvem Valget er faldet, have som Regel atter og atter ladet sig genvælge, og der er ingen Grund til at tro, at det samme Forhold ikke vil vedblive at bestaa i Fremtiden. Bestemmelsen om, at der kan tillægges Kirkeværgen et Honorar, er overensstem-